

Informovaný souhlas pacienta(tky) s výkonem

Cílená cytologická punkce orgánů, ložisek nebo tekutiny dutiny břišní a retroperitonea pod ultrazvukovou kontrolou*

Vážená paní, Vážený pane,

vzhledem k tomu, že jako svéprávný jedinec se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován(a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám byla lékařem doporučena cytologická punkce.

Co je cílená cytologická punkce pod kontrolou ultrazvuku:

Cílená cytologická punkce pod ultrazvukovou kontrolou je invazivní diagnostický nebo léčebný výkon, zaměřený na odběr tkáně nebo tekutého obsahu výše popsaných orgánů, útvarů nebo tekutiny v popsané lokalitě.

Invazivita výkonu spočívá v tom, že při něm dochází k narušení celistvosti kůže, podkoží, svaloviny, cílového orgánu a dalších tkání a orgánů, kterými je veden punkční kanál (vpich).

Cílenost výkonu vyplývá z toho, že zavádění jehly do cílového místa probíhá za zrakové kontroly jehly zobrazené ultrazvukem.

Cytologická punkce znamená, že je prováděna speciálními jehlami, jejichž zevní průměr je roven nebo menší než 1mm, v případě léčebné drenáže je dáována priorita katétrům menšího průměru ve srovnání s klasickou drenáží.

Mikroskopické, imunohistochemické, bakteriologické a další vyšetření odebraného materiálu může poskytnout užitečné informace pro upřesnění Vašeho onemocnění a pro rozhodnutí o nejhodnější léčbě takto upřesněného onemocnění.

V případě léčebné evakuační punkce nebo drenáže slouží uvedená metodika k přechodnému nebo někdy i k definitivnímu řešení nezhoubných hnisavých a nehnisavých anebo zhoubných ložisek v popsaných lokalitách.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Cytologická diagnostická punkce za kontroly ultrazvukem se provádí v těch případech, kdy jinými (neinvazivními) metodami nejsme schopni upřesnit příčinu patologického nálezu anebo nejsme schopni vyloučit nádorovou etiologii.

Léčebná punkce nebo drenáž je indikována v těch případech, kdy jiné metody představují vyšší zátěž pro nemocného.

Obdobou uvedeného je punkce/drenáž pod rentgenovou/CT kontrolou. Výkon je však spojen s radiační zátěží, která u sonografické kontroly zcela odpadá. Jistou alternativní metodou pak může být ještě chirurgický zákrok, který je však pro Váš organismus daleko více rizikový.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

Před samotným výkonem je nutné provést laboratorní vyšetření krve zaměřené na počet krevních destiček a hladiny koagulačních faktorů (srážlivost krve). Vyšetření je prováděno nalačno, místní znecitlivění je používáno pouze u léčebných punkcí nebo drenáží, při diagnostických punkcích nemá význam. Minimálně 1 týden před výkonem je nutné přerušit léčbu léky, které ovlivňují krevní srážlivost (např. preparáty obsahující kyselinu acetylosalicylovou, nesteroidní analgetika - antirevmatika). V případě, že jste pozoroval anebo pozorujete zvýšený sklon ke krvácení, je nutné před výkonem na uvedenou skutečnost upozornit ošetřujícího lékaře i lékaře provádějícího vlastní invazivní výkon.

Jaký je postup při provádění diagnostické nebo léčebné punkce nebo drenáže:

Diagnostická nebo léčebná punkce nebo drenáž je prováděna za ultrazukové kontroly perkutánně, tzn., že punkční jehla nebo katétr se zavádí k cílovému místu přes kůži, podkoží a břišní stěnu. Nemocný při zavádění leží na zádech nebo na boku. Po určení cílového místa vpichu se provede místní dezinfekce kůže (a místní znecitlivění v případě léčebné punkce). Poté se za zrakové kontroly jehly v ultrazukovém obraze postupně zavádí jehla nebo katétr do cílového místa. V případě diagnostické punkce u solidního ložiska se část tkáně zachytí v jehle, v případě tekutého obsahu je tento jehlou nasán do stříkačky. U léčebné punkce nebo drenáže se snažíme odsát celý obsah tekutého ložiska, u nádorových ložisek aplikujeme do ložiska látku vedoucí k nekróze (odumření) ložiska. Diagnostickou punkci solidního útvaru provádíme většinou dvěma nebo třemi vpichy proto, abychom zachycenou tkáň získali z různých míst ložiska, tzn., aby reprezentativnost zastoupeného vzorku byla co nejvyšší.

Jaké jsou možné komplikace a rizika diagnostické nebo léčebné punkce nebo drenáže:

Stejně jako u jiných invazivních postupů může být popsán výkon provázen výskytem komplikací. K častějším, méně závažným komplikacím patří prchavá bolest v průběhu punkce anebo drobné nevýznamné krvácení. K závažnějším komplikacím patří rozsáhlejší krvácení, biliární krvácení (tj. mající původ ve žlučových cestách), zánět pobřišnice při punkci jater, místní zánět slinivky břišní eventuálně zánět nekrotizující při punkci tohoto orgánů, penetrace zažívací trubice. Za raritní lze považovat zanesení nesterilního obsahu nebo nádorových buněk, uvolnění nádorových buněk do krevního oběhu, pneumotorax, poškození z důvodu výrobní vady materiálu, píštěle u léčebných drenáží. K nezávažným komplikacím dochází v desetinách procent, k závažným v desetinách až setinách procent, letální (smrtelné) komplikace jsou uváděny v tisícinách procent.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

K provedení diagnostické punkce je pacient přijat k 24-hodinové hospitalizaci, délka pobytu při léčebné punkci je závislá na úspěšnosti léčby. Po provedené punkci nemocný 2 hodiny nepřijímá tekutiny ani jídlo ústy, po této době při nepřítomnosti komplikací může nemocný jídlo a tekutiny začít ústy přijímat. Po dobu 24 hodin dodržuje fyzický klid na lůžku, u nemocného je průběžně sledován místní nález, hodnoty srdeční frekvence a krevního tlaku.

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Plánovaný výkon:

Cílená cytologická punkce orgánů, ložisek nebo tekutiny dutiny břišní a retroperitonea pod ultrazvukovou kontrolou*
--

Vysvětlující pohovor provedl:

identifikace a podpis lékaře

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti svého zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

V Ostravě dne:

.....
podpis pacienta(tky), zákonného zástupce,
opatrovníka